

nokta

25 MAYIS 1986

BİR GÖRÜŞ

"İlaç piyasasında tekelleşme önlenemez"

Türkiye Eczacılar Birliği Başkanı Prof. Dr. Mekin Tanker, ilaçların yeniden isimlendirilmesi konusunda Nokta'nın sorularını yanıtladı:

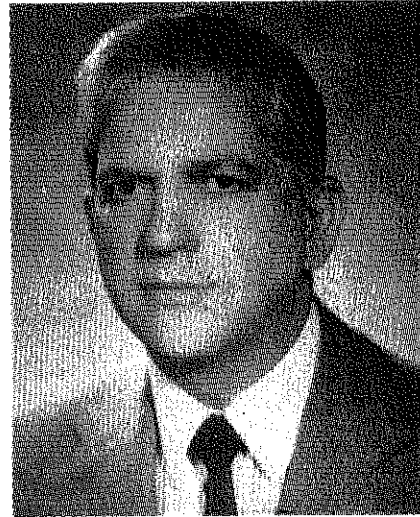
Nokta: Uygulanmasına geçilecek olan jenerik isimlendirme sisteminin özelliği ve faydaları nelerdir?

Tanker: Jenerik isimlendirme de esas olan ilacın etken maddesi taşımasıdır. Bu sistemde ilaçlar, üreticilerin ticari isimleriyle değil, etken maddeleriyle isimlendirilirler. Bu sistemde, aynı etken maddeyi taşıyan ilaçlar birbirleri yerine rahatlıkla kullanılabilirler. Jenerik isimlendirme sisteminin hem eczacı-doktor, hem de hastalar açısından önemli faydaları vardır. Doktor reçeteye ticari ilaç isimleri yazmayacak, sadece tedavide gerekli olan etken maddeyi yazacaktır. Bu durumda eczacı bu etken maddeyi taşıyan ve elinde bulunan ilacı verecektir. Dolayısıyla, reçetede yazılı olup da eczanede bulunmayan ilaç diye bir sorun olmayacaktır. Ayrıca, hasta, bu sistemde aynı etken maddeyi taşıyan fakat farklı maliyetlerde üretildiği için fiyatları farklı olan ilaçtan ucuz olanı da tercih edebilecektir.

Nokta: Yeni sistemin ilaç firmaları açısından ne gibi ekonomik etkileri olabilir?

Tanker: Mevcut sistemde ilaç firmaları açısından rekabet olanlığı tanyan bir ortam yoktur. Belirli etken maddeleri taşıyan ilaçlar konusunda bazı firmalar diğerlerine göre ürünlerini daha fazla tanıtmışlarsa piyasada daha geniş bir alan kaplamaktadırlar. Böyle olunca da, piyasaya yeni giren veya ürününü diğeri kadar tanıtmayan firmaların şansları azalmaktadır. Ancak, mevcut isimlendirme sistemi tanıtmaya

bağlı olarak bazı firmalar aleyhine rekabet şansını da azaltmaktadır. Jenerik isimlendirme sisteminde böyle bir fark olmayacağı için, tüm firmalar aynı şansa sahip olacaklar ve ilaç piyasasındaki tekelleşme de önlenmiş olacaktır.

Nokta: Yeni sisteme geçilmesi uygulama açısından bir aksaklığa yol açabilir mi?

Tanker: Bu tür iddialar mevcuttur. Ancak, ilaçla ilgili olan kişiler zaten bu konuda eğitilmiş kişilerdir. Gerek eczacı, gerekse doktor bu konuda gerekli eğitimi almışlardır. Bu nedenle herhangi bir aksaklık çıkması sözkonusu değildir. Ayrıca, biz Eczacılar Birliği olarak bu sisteme geçildiğinde isimlendirme konusunda ön hazırlıklarımızı tamamlamış durumdayız. Bilgisayarlarımızda jenerik isimlendirmeye ilişkin veriler hazır beklemektedir. Uygulamaya geçilince eczacı ve doktorlar açısından gerekli bilgiler hazır olarak sunulacaktır.

MİLLİYET — 17.5.1986

**AYDIN: "TÜRKİYE'DE
BİTKİSEL İLAÇLAR KONUSUNDA
ZENGİN KAYNAKLAR VAR"**

O Sağlık Bakanı, "Bugün piyasada ilaç arzında bir takım aksaklıklar mevcut değildir. Ülkemizin içinde bulunduğu şartlar (enflasyon gibi) bir takım sorunlar çıkarmaktadır ki, bu bizim dışımızdadır" dedi

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet Aydın, gelişmiş ülkelerde bitkisel ilaçların piyasaya arzı için büyük gayret gösterildiğini söyleyerek "Bu tür ilaçlar Türkiye'de de uzun zamandır bilinçsizce kullanılmış, bunu önlemek için bitkisel ilaçlar komisyonu kurulmuş, tüketici bilinçlendirilmeye başlanmıştır" dedi.

Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenen altıncı bitkisel ilaç hammaddeleri toplantısında konuşan Bakan Aydın, Türkiye'de bitkisel ilaçlar konusunda büyük bir kaynak bulunduğunu belirterek özetle şunları söyledi:

"Çeşitli sektörlerin biraraya gelmesi ile daha iyi sonuçların alınması mümkündür.

Sağlık sisteminin etkili olmasından bahsedebilmek için ilacın bulunması gerekir. İki yılı aşkın süredir ilaç üzerinde yoğun çalışmalar yapılmaktadır.

Bugün artık piyasada ilaç arzında bir takım aksaklıklar mevcut değildir. Ancak ülkemizin içinde bulunduğu şartlar (enflasyon gibi) bazı sorunlar çıkarmaktadır ki bu bizim dışımızdadır. Onlar da ortadan kalkacaktır."

Toplantıda bir konuşma yapan Türkiye Eczacılar Birliği Genel Başkanı Mehin Tanker, bitkisel ilaçların etkileri kadar zararlılarının da çok iyi bilinmesi gerektiğini belirterek, "Ne olduğu bilinmeyen bitkiler kullanılması insan sağlığını ters yönde etkileyebilir" dedi.

Amatör toplayıcılar tarafından toplanan bitkisel ilaç hammaddelerinin yanlış bitkilerle karıştırılabildiğini belirten Tanker daha sonra şöyle konuştu:

"Bunun önlenmesi için konunun uzmanları tarafından bu tür bitkilerin özel-

likleri açıklanmalıdır. Bunun gerekleri Türkiye'de henüz yerine getirilmiş değildir.

Türkiye'de doğal ürünlerden ilaç hammaddesi elde etmek için kurulan fabrikalardan hiçbiri bugün çalışmamaktadır. Bu konuda yeterli aktivite gösterilememiş, önemli projeler başlatılamamıştır."

Gazi Üniversitesi Rektörü Şakir Akça ise Türkiye'de doğal olarak yetişmekte bulunan dokuz bin kadar bitki türünün üç binin tabii nitelikte bulunduğunu bildirdi. Akad, bilinçsizce yapılan bitki toplama işleminin kontrol altına alınması gerektiğini de söyledi.

KAYSERİ — 12.5.1986

**KIRMIZI VE YEŞİL RENKLİ
REÇETE BASIMI YASAKLANDI!..**

Ülkemizde uyuşturucu ve psikotrop ilaçların suistimallerinin önlenmesi amacı ile Kırmızı ve Yeşil reçetelerin uygulamaları başlatılmıştır.

Uygulamadan sonra İllerimizde reçetelerin çalınması Adana ve çevresinde sahte reçetelerin görülmesi bu ilaçların suistimalini yapan kişilerin, uyuşturucu ve psikotrop ilaçları kolay temin edemelerinden kaynaklanmaktadır.

İlimiz dahilinde matbaacılıkla işgal eden meslek gurubunda Kırmızı ve Yeşil renkli reçetelerin basımı yasaklanmıştır. Kırmızı ve Yeşil renkli reçetelerin Başbakanlık basımevinde olduğu bildirilmektedir. Bu nedenle Matbaaların Kırmızı ve Yeşil reçeteleri basmalarının yasak olduğu belirtildi...

GÜNEŞ — 16.5.1986

SAHTE REÇETEYE DİKKAT

Şişli Eftal Hastanesi'nin mühürli kimliği belirlenemeyen kişilerce çalındı. Olayın ortaya çıkması üzerine bütün eczaneler uyarıldı ve polis timleri kayıp mühür için harekete geçirildi.

Taksim, Aksaray, Beyazıt ve Karaköy eczanelerinde ise şüpheli bir şahsın hastanenin mühürü basılı imzasız bir reçeteye morfin almak istediği belirlendi. Ancak 30-35 yaşlarındaki sarışın, orta boylu kişi reçetede doktor imzası bulunmadığı için amacına ulaşamadı.

İlgililerden alınan bilgiye göre, olay önceki gün akşam saat 20.00'de meydana geldi. Dahiliye Servis Şefi Dr. Hikmet Yurtsever nöbetçi doktor olarak hastahane mühürünü başhekimlikten aldı. Perşembe günü saat 16.00'da hastahane nöbeti başlayan Dr. Yurtsever, nöbetçi olan göz servisine çıktı. Daha sonra hastahanedan ayrılırken mühürü, idari nöbetçi asistan Gülten Karakaş'a bıraktı. Bu arada servise gelen bir hasta elindeki reçeteyi mühürletmek istedi. "olur-olmaz" tartışmasından sonra hasta servisten ayrıldı. Bunun üzerine hemşire bankosunun üzerinde duran mühürü, nöbetçi asistan Gülten Karakaş'ı unutarak servisten ayrıldı. Bu sırada serviste kimsenin olmamasından yararlanan kimliği meçhul şahıs "T.C. SSYB Şişli Eftal Hastahanesi" mühürünü alarak kayıplara karıştı.

HÜRİYET — 11.5.1986

DOKTORLARA KIRMIZI REÇETE UYARISI

Ankara (A.A.) — Doktorlar, kırmızı reçeteye satılan uyuşturucu ilaçları yazarken en fazla (maximal) doz düzeyini aşmamaları konusunda uyarıldı.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı genelgede, kırmızı reçetelerin kontrolünde, bu reçeteye tabi uyuşturucu ilaçların "genellikle" en fazla

doz düzeyinin aşılarak yazıldığı belirtildi.

Kırmızı reçeteye satılan uyuşturucu ilaçların, bir reçeteye yazılabilecek en fazla doz düzeyi de genelgeye ekli bir listeyle duyuruldu. Genel Müdür Öktem, belirtilen en fazla doz düzeyine uyulmadığı takdirde, İl Sağlık Müdürlükleri kanalıyla doktorlar hakkında yasal işleme başvurulacağını kaydetti.

Öte yandan "şifa otu" adı altında sağlığa zarar verici bitki satan baharatçılara ve aktarlara tanınan 2 aylık sürenin tamamlandığı bildirildi.

CUMHURİYET — 10.5.1986

UYUŞTURUCU İLAÇLARIN YAZIMI

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu)—Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın yaptığı kırmızı reçetelerin kontrolünde uyuşturucu ilaçların yazımında maksimal dozların asıldığı belirtildi. Sağlık Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada uyuşturucu ve psikotrop ilaçlara ait reçetelerin bundan böyle veterinerlere de zimmetle dağıtılacağı kaydedildi. Dolo Adoma adlı ilacın draje şeklinin de bundan böyle yeşil reçeteye satılacağı belirtilen açıklamada kırmızı reçeteye satılacak olan yeni ilaçların "Alfentanyl ampul, Thalamonal ampul, Alodan Gerot ampul" yeşil reçeteye satılacak olan yeni priskotrop ilaçların da "Efetal tablet, Reidex şurup ve Neocodin şurup" olduğu açıklandı.